

Еволюционното учение се основава на схващането, че произходът на всички сложни подредени системи, включително и живите организми, може да бъде обяснено с действието на природни закони, без действие или намеса от страна на Бог. Според този начин на мислене всички живи организми, включително и човекът, са продукт на милиарди години случайни събития, които в крайна сметка са довели до ред, произлизащ от хаоса.

Само допреди 150 години такава теория за произхода на Земята и човека би била абсурдна. Днес обаче тези, които отхвърлят идеята за случайния еволюционен процес, довел до създаването на живота и човека, биват наричани религиозни фанатици, които нямат понятие от наука.

В днешния индустриален свят още от момента, в които децата станат способни да осъзнават заобикалящият ги свят, те биват буквално бомбандирани отвсякъде с еволюционната доктрина. Съвременната образователна система категорично отхвърля детската вяра в библейската концепция за сътворението от Бога.. Начинът на мислене, наложен от хуманизма, безапелационно представи еволюцията като доказан факт. Вече е общо приета представата, според която всички живи организми са продукт на еволюционния процес, протекъл в миналото, продължаващ и днес и които ще продължи да определя на живите организми и човека и в бъдеще.

1. Развитие на произхода на Земята и човека

И така Космоса бил вече на 10 милиарда години, когато в една от 125-те милиарда галактики възникнала звезда с планетна система. Било преди 4,56 милиарда години, когато се образувала Земята, течно-горяща топка от желязо, никел и различни силикати. Постепенно земната кора се втвърдила. Възникнали земна праатмосфера и плитко, покриващо почти цялата планета праморе.

Може ли “щастливата случайност Земя”, т.е. фактът, че родната планета на човечеството от самото начало е била благоприятна за живот и обитаване? За да намерим отговора трябва първо да разгледаме трите елементарни предпоставки за възникването на живота.

- Първо трябва да са налице “биогенни елементи”, т.е. градивните материали на органичния живот-въглерод, азот, кислород, водород, сяра и фосфор
- Като втора предпоставка трябва да има вода в течно агрегатно състояние. Не само защото организмите се състоят до 90% от вода. Водата поддържа и обмяната на веществата, служи като разтворител и поне през ранната епоха на Земята притежавала важна защитна функция
- Трето, животът се нуждае от енергиен източник, а именно Слънцето;нуждаем се от светлина и топлина.

Едва в края на дългата, продължила милиарди години еволюция на живота на Земята се появил човекът. Преди около 5-6 милиона години още много от маймуноподобните прадеди на човешкия род се отделили от приматите, своите “братовчеди” в биологичното родословно дърво.

Другата теория за произхода на човека е, че въпреки всички съвременни биологични, генетични и антропологически разкрития много хора вярват в уж изреченото от бога слово: “ Да направим човеци по наш образ и подобие”

И въпреки тези две теории все пак благодарение на разума си този сравнително слаб екземпляр успял да се наложи срещу всички съществуващи заедно с него хуманоиди, да подчини всички останали форми на живот на Земята и да завладее цялата планета.

И така преди 5 до 6 милиона години “ се пробудил човекът в маймуната” и поел дългия и път към Хомо сапиенс. Този път през милионите години и през континентите не бил целенасочен; по-скоро се характеризирал с много грешки в еволюцията и с много разклонения в родословното дърво на хоминидите. Природата създавала цяла редица от “проекти за човек”, която трябвало да бъдат изпробвани в борбата с драматичните изменения в околната среда и в конкуренцията помежду си.. Ожесточеният подбор довел до измирането на някои варианти на ранния прачовек.

2.Еволюция на човека

Люлката на пра човека, австралопитека, както го наричат палеоантрополозите, била в Централна Африка, в областта, която стига от днешна Етиопия до Танзания. В течение на времето се развили поне шест вида австралопитеци, които живеели от части един до друг, респективно в различни екоиниши.

Въпреки съществените анатомични различия всички варианти на пра човека имали общи неща-били вегетарианци, имали издадена долна челюст и много здраво съзъбие, така че можели да чупят и твърди плодове. По ръст съответствали на човекоподобна маймуна-достигали малко над един метър. И като тях имали къси крака и дълги ръце.

Налага се въпросът какви промени позволили на пра човека да е отдели от "братовчедите" си в родословното дърво, човекоподобната маймуна, и какви качества му дали накрая възможност да се издигне да владеещ планетата вид.

Австралопитекът още бил един вид хибридно същество-вече не бил истинска маймуна, но още не бил и човек. Обемът на мозъка му бил едва наполовина от този на днешния човек и не много по-голям от този на маймуната. Тогава защо човекът поел по съвсем друга линия на развитие?

С първото решаващо предимство пра човекът се сдобил чрез изправения си вървеж. За овладяване на изправения вървеж предполагало развитието на чувствителен вестибуларен апарат и орган на движението.

След като станало това, ръцете им били свободни за хващане. Те се развили, специализирали и усъвършенствали, при което позицията на палеца позволявала сигурното улавяне. Едва тогава се проявила и "вградената"от природата способност за изоставяне на функции-защото всички улавяния могат да се извършват с четири пръста, всъщност петия е само резервен.

Човек се сдобил със сечива и се превърнал в “занаятчия”. Вече бил в състояние да изработва, да носи и да си служи с оръжия за лов и за своята защита срещу дивите животни. Така изправеният вървеж дал на праčovешкото двукрако предимство, което му било нужно в борбата за оцеляване и представлявало ключът към по-нататъшното му съществуване.

През 1978 год. в Серенгати в Танзания бяха намерени следи от стъпки на човекоподобни същества с изправен вървеж. Отпечатъците били засипани от вулканична лава и запазени от ерозията. Следите са на възраст от 3,6 милиона години.

Още през 1974 год. палеоантрополозите намериха в Етиопия доста добре запазен скелет. “Люси”, както наричат дребната пражена, живяла преди около 3,2 милиона години. През 2000 год. екип от учени намери в Кения кости и зъби от шест човекоподобни същества. Датирането им бе истинска сензация – “мъжът на хилядолетието” живял преди 6 милиона години! Все пак още не е абсолютно сигурно, че наистина става дума за праčovек, предшественик на Австралопитек афарензис. Предшествениците на човешкия род скоро се събирали на групи или орди, които действали заедно и в които сред членовете били разпределяни различни общи задачи. Кое то предполага две неща. Първо, изграждането на известни обществени и социални структури и второ, развитието на примитивен език на комуникация.

Но всички тези способности, поне по принцип, не отличават още прадедите на човека от други много други животински видове и особено от човекоподобната маймуна – с изключение на изправения вървеж.

Например шимпанзетата, но също и птиците, морската видра и други животински видове използват някои помощни средства като камъни и клони, а бобрите, пчелите, мравките изграждат общности и разполагат с от части забележителни социални групи. Накрая и много животни комуникират помежду си. Шимпанзетата притежават език от символи с до 250 знака. Какво тогава отличавало праčovека от всички останали видове на Земята и му дало възможност да спечели решаващи предимства?

Човекът се развивал все повече, от останалите същества, увеличавал знанията си и натрупания опит, подобрявал сечивата и оръжията си и се учел да се изразява все по-добре и да усъвършенства езика си. Още ранният човек бил творчески развит и прогресивен.

Решаващата еволюционна стъпка от праисторическия човек към пра човека била направена преди около 2,5 милиона години. От Австралопитека афарензис произлязъл Хомо рудолфензис, който после е развил до Хомо еректус. От него накрая, преди близо 500 000 години, се развил Хомо сапиенс, ранният човек, съвременният човек.

Тялото на пра човека било съществено по-едро и по-силно от това на предшественика му. Хомо хабилис, едно паралелно развитие на Хомо рудолфензис, вече стигал ръст от 1,50 метра. А хомонидите били по-развити и по-сръчни от австралопитеците-от “силната ръка” се получила “точната ръка”. Пра човеците се научили да чупят с камъни орехи и други подобни плодове; дъвкательните им апарати се свили назад. Затова пък се развили носната и устната кухина с гръкляна.

Но най-важният еволюционен тласък , който преди 2,5 милиона години създал пра човека от предчовекоподобното хибридно същество, не засягал само анатомията на тялото.

Всеки прогрес на хомонидите предполагал “работа с главата” и бил резултат от нарастването на обема на човешкия мозък, а с това и на постиженията му.

Мозъкът на човека се уголемил почти експлозивно. Докато Австралопитек афарензис притежавал мозъчен обем от 500 до 800 кубически сантиметра, Хомо еректус стигнал до 800-1250 кубически сантиметра, докато Хомо сапиенс стигнал до края до кръгло 1400 куб. Сантиметра. Това отговаряло на тройния обем на мозъка на шимпанзето. И с еволюционната стъпка човешките модели на мислене и поведение ставали все по-многообразни и гъвкави, по-диференцирани и по-комплексни. Човекът се научил да извършва високо познавателни и творчески постижения по собствена воля. Започнал да осъзнава собственото си съществуване. “Cogito, ergo sum”-“Мисля, значи съществувам”, както по-късно го формулирал философът Декарт.

За да се проведе толкова бурно развитие на човешкия мозък, бил необходим цял “пакет от новаторства”. Наред с изправения вървеж и външните принуди, несъмнено решителна роля играла промяната в храненето на пра човека. Докато маймуните продължавали да са вегетарианци, пра човеците започнали да се занимават с лов на дивеч и да ядат суровото месо. Пренагласата на богата на белтъчини храна, към

пълноценно хранене с месо било решаващият ключ за нарастването на мозъка.

С развитието на мозъка си те започнали и да се местят. Преди

2 милиона години двукраките е отправили на пътешествие. Цели родове и племена на Хомо сапиенс, а по-късно и на Хомо еректус напуснали централноафриканската си родина и поели към Северна Африка и после към Испания. Други групи населили Мала Азия или се преселили в Европа, съответно в Източна Азия. Първото голямо преселение на човека продължило повече от един милион години. Вероятно влошаване на околните условия предизвикало и споменатия тласък в еволюцията, довел до възникването на пра човека и създало предвижващо се изправено същество, което било способно да се мести от континент на континент и да се справя с нова, непозната околна среда с всичките ѝ опасности.

И така от човекоподобните прадеди австралопитеците се развил Хомо еректус, които по телосложението си, както и формата на лицето и големината на мозъка вече притежавал важни човешки качества. Ранният човек често достигал гвардейския ръст от 1,90 метра. Притежавал вече и копия, с които ходел на лов за едри животни. Някога около половин милион хора населявали Земята, пръснати по континентите.

После преди около половин милион години на Северното полукълбо отново настъпила драматична промяна в климата. Започнала ерата на първия ледников период. Хората от ледниковия период трябвало да се приспособят към настъпващия мраз и оскъдната околна среда. И успели. Оттеглили се в защитените от студа пещери и увидели неокосмените си тела, с кожата на избитите животни.

Още през “средния плеистоцен”, преди около 300 000 години, раниите хора направили особено ценно откритие. Разбрали ползата от огъня и се научили да съхраняват запаления от мълниите огън. После човекът успял сам да разпали огъня. Археолози намериха в пещерите на Чоу К’он Тиен огнища на ранния “пекински човек”

През “късния плеистоцен”, преди около 200 000 години, архаичният човек вече бил превзел големи части на Земята. Населените области се простирали от цяла Африка до Нормандия, Мала Азия, Източна и Южна Азия до остров Ява.

3. Човекът днес

Така се развивал човекът, преминавал през различни етапи и цикли на еволюцията си, докато стигнем до наши дни.

Мнозина смятат, че XXI век ще бъде златна епоха на генната и биотехника.

Днес развитието на човек е достигнал доста висок връх в развитието си. Както знаем в американска генно-техническа лаборатория бяха кръстосани коза и овца. Също "овцата Доли" била вярно до детайлите копие на възрастна овца. Приложеното клониране по принцип не е същинска генна манипулация, тъй като на яйцеклетката напълно се отстранява ядрото.

Фактически човекът все повече попада в прицела на генните учени и инженери, още повече попада в прицела на генните учени и инженери, още повече е вече изцяло разчетена. Но на първо време се отделя внимание на полезните медицински приложения, при което както в диагностиката, така и в терапията се поема по напълно нови пътища. Важното е завинаги да се победят бичовете за хората като рака, имунната слабост СПИН или болестта на Алцхаймер.

Произлязла първо нашата планета Земя и на нея се развили благоприятни условия за развитие на живот, докато постепенно сме се появили и развили, ние хората, преминали и успели да преборят трудностите по пътя и, за да можем да стигнем днес до големи научни и технически успехи.